

## Cronicari de Urmuz

incadrare in epoca literara.

-Curente si orientari literare. Receptari critice-

Urmuz, cu numele sau adevarat, Demetru Demetrescu-Buzau, a trait intre anii 1883-1923 si este considerat parintele miscarii de avangarda a literaturii noastre. Avangarda, una dintre cele mai radicale miscari literare, ce neaga traditia literara, indreptandu-se spre antiliteratura si absurd se manifesta la noi dupa anul 1912. Poetii care colaboreaza la revista avangardista unu: Geo Bogza, Tudor Arghezi, stefan Roii il revendica pe Urmuz ca precursor. stefan Roii scria despre el intr-un articol omagial din aceeaasi revista ca este "un poet neverosimil pentru intelegerea aparenta", un "Jerry roman", iar Eugen Ionescu il considera "unul dintre profetii dislocarii formelor sociale si de limbaj".

In 1930 Sasa Pana va edita la aceeaasi revista unu scrierile urmuziene dintre 1908-1923, inclusiv Fucsiada, intr-un volum intitulat Opera. Despre autointitulata fabula Cronicari, criticul George Calinescu afirma: "Urmuz a facut si o fabula pura, condusa dupa canonul clasic, dar fara sens". Lui Mircea Scarlat, tocmai lipsa sensului i se pare o semnificatie: "in sens mai larg este sugerat unul dintre principiile poeziei pure: poezia adevarata nu are o morala , fiind un act spiritual gratuit , suficient siesi". Modernitatea demersului artistic urmuzian anunta revolutia avangardista propriu-zisa, condusa de Tristan Tzara, Ilarie Voronca, Ion Vinea sau Gelu Naum.

-Tema si semnificatia titlului-

Cronicari este mai mult o parodie decat o fabula, in care tema este pur si simplu ridiculizarea modului traditional de a intelege literatura, dar si a conventiilor si cutumelor ei. Poemul produce, dupa Mircea Scarlat, o revolutie la nivelul sensului, vizand raportul dintre semnificant si semnificat. Fabula functioneaza ca o antiarta poetica, pentru ca Urmuz sugereaza falsitatea unei estetici, fara a indica posibilitatea alteia. Aparentul comic ascunde o tragedie - neincrederea in posibilitatile unei comunicari reale prin actul artistic. Titlul poemului e o referire ironica la perceperea traditionala a literaturii, transformata adesea in simpla consemnare a unor evenimente, precum letopisetetele si cronicile de odinioara. Intitularea poemului drept fabula vizeaza caracterul alegoric al textului, dar si parodiarea formelor epicului.

-Elemente de structura si compozitie-

Structura poemului este una perfect echilibrata si simetrica, avand doua strofe a cate opt versuri si o "morala". De fapt, poemul lui Urmuz parodiaza si la nivelul formei tipul traditional de literatura, o perfecta demonstratie peste veacuri a teoriei maioresciene a "formelor fara fond". In consecinta, poezia va arata ca o fabula, fara sa fie cu adevarat asa ceva.

## Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari  
<http://referatenoi.ro>

---

Cele doua strofe ilustreaza cele doua moduri cunoscute de vorbire: strofa intai cuprinde vorbirea indirecta; iar strofa a doua contine vorbirea directa si ca mod de expunere, dialogul. Discursul poetic este lipsit de logica, iar absurditatea sa evidenta este generatoare de semnificatii. Ceea ce prevaleaza asupra denotatiei este conotatia si atunci lipsa de sens ajunge sa transmita un mesaj. Procedee si mijloace artistice. Imagini si figuri de stil.

Poemul incepe sub semnul improbabilului, al neverosimilitatii literaturii traditionale, ilustrata prin formula narativa "cica". Lipsa "salvarilor" traduce caderea in derizoriu a acestui tip de literatura.

Conventionalismul genurilor traditionale este denuntat prin parodie si amestecul intentionat al epocilor si sferelor semantice, care duce la absurd. De exemplu, cronicarii l-au rugat pe Rapaport, nume creat prin aliteratie, sa le dea un pasaport. Ca si in autointitulatul roman- Palnia si Stamate, Urmuz parodiaza tehnici literare si procedee "in vitro", golindu-le de sens, dezarticulandu-le. Asa se intampla cu prezenta diminutivelor, care in lirica traditionala aminteau de naturaletea poeziei populare. Aici "dragalas", dar si "carambolas" sunt un simbol al parodiei si clivajului de sens al poeziei. Prezenta unor nume sonore, considerate poetice - Aristotel, Galileu -ridiculizeaza pretentiile de noblete ale unor subiecte si nume proprii. Demistificarea acestor pretentii se face prin contextul in care sunt asezate aceste nume, context in care caderea in derizoriu si ridicol este flagranta: "Nestiind ca Aristotel/ Nu vazuse ostropel" sau "Galileu! O, Galileu!.../ Nu mai trage de urechi/ Ale tale ghetete vechi".

Mircea Scarlat considera in Istoria poeziei romanesti ca: "Denuntand caracterul literaturizant al literaturii, Urmuz a negat automat si formele consacrate ale poetizarii. Spre deosebire de Tristan Tzara, Urmuz poetizeaza excesiv, cu intentia clara de a discredita procedeul". Prezenta unor termeni din sfera gastronomiei trimite la derizoriu. Toate pretentiile de "arta poetica" ale unei literaturi invecchite se vor acoperi de ridicol prin aerul de "bucatarie", demontand definitiv mitul literaturii. Asociatiile de termeni sunt aleatorii, de o totala spontaneitate si demonstreaza lipsa de granite a fanteziei creatoare a eului poetic, dar si inclinatia sa spre ludic. Morala va consta, in sens larg, tocmai in lipsa unei morale traditionale, arta fiind motivata prin ea insasi. Raportul disjunctiv in care se afla termenii "moralei": "Pelicanul sau babita" inscrie poezia in aria probabilului, a alternativei bazata pe selectie. Raportul disjunctiv nu e sustinut logic, ci simbolic.

-Limbajul-

Limbajul urmuzian sta in Cronicari sub semnul hibridului, al amestecului de epoci, de sfere semantice si registre stilistice. Astfel, termeni denumind realitati arhaice, precum "cronicari" sau "salvari" se amesteca natural cu neologisme - "sinteza" sau "pasaport" si termeni din gastronomie - "ostropel" si "cartof".

-Versificatie-

Versificatia este si ea expresia parodierii unui reflex traditional. Rima e simpla, imperecheata, iar masura are 7-8 silabe. Ritmul este trohaic.

**-Modurile si timpurile verbale-**

Prima strofa este dominata de relatarea la persoana a II-a si de timpuri ale evocarii, ale trecutului, ca o referire la traditie: imperfectul "duceau" sau "Juca", perfectul compus - "au rugat" si mai mult ca perfectul - "nu vazuse". Strofa a doua ilustreaza in cheie parodica actualitatea literaturii traditionale prin folosirea prezentului - "exclama" si imperativului "nu trage" sau "serve-te".

**-Concluzii-**

Cronicari este fabula unui impas la care ajunsese literatura, o imagine rasturnata si deformatoare. Salvarea nu se intreve, ilustrand doar esecul literaturii traditionale. Mircea Scarlat definea poemul lui Urmuz printr-o analogie interesanta: "Fabula lui urmuziana este echivalentul unui microb inoculat intr-un corp, pe care il va obliga, automat, la o reactie de autoaparare."